

فارسی (۲)

۱۰ دقیقه

فارسی (۲)

(ستایش: لطف خدا)

ادبیات تعلیمی

درس ۱ و ۲

صفحه ۱۰ تا ۲۵

۱۰۱- چند واژه اشتباه معنا شده‌اند؟

«جیب: گریبان»، «قوت: خوراک»، «توفیق: سازگار گردانیدن»، «نژند: خوار و زیون»، «حلاوت: سختی»، «شوریده‌رنگ:

آشفته‌حال»، «دغل: حيله‌گر»، «زنخ‌دان: گونه»، «چنگ: نوعی ساز که سر آن خمیده است و تارها دارد.»

(۲) سه

(۱) دو

(۴) پنج

(۳) چهار

۱۰۲- در کدام گزینه اشتباه املایی دیده می‌شود؟

(۱) برقی از منزل لیلی بدرخشید سحر

وه که با خرمن مجنون دل‌افگار چه کرد

(۲) بساط پشت زمین و شراع روی هوا

ملون است ز رنگ و نگار آتش و آب

(۳) برگیر پیاله و سبوی ای دلجوی

فارق بنشین به کشتزار و لب جوی

(۴) آن عشق که از پاکی از روح حشم دارد

بشنو که چه می‌گوید بنگر که چه دم دارد

۱۰۳- در کدام گزینه، جمله مجهول وجود ندارد؟

(۱) گفت: چون نامه‌ها گسیل کرده شود تو بازای که پیغامی است سوی بونصر در بایی، تا داده آید.

(۲) گفت: بونصر را بگوی که امروز درستم و در این دو روز بار داده آید که علت و تب، تمامی زایل شد.

(۳) بونصر سخت شاد شد و سجده شکر کرد خدای را عزوجل بر سلامت امیر و نامه نبشته آمد.

(۴) تا نزدیک نماز پیشین، از این مهمات فارغ شده بود و خیل‌تاشان و سوار را گسیل کرده.

۱۰۴- با توجه به واژگان مشخص‌شده، رابطه معنایی در میان واژگان کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) از بهر درم، تند و بدخو مباش.

(۲) سیر را غم گرسنه نیست.

(۳) سَرایم تار بود و آسمان تاریک، دلم را تنگ‌تر کرد.

(۴) زاد و توشه راهمان، جز اعمالمان نیست.

۱۰۵- در کدام گزینه آرایه «مجاز» مشهود نیست؟

(۱) گهش می‌زند تا شود دردناک

گاهی می‌کند آبش از دیده پاک

(۲) امروز تکیه‌گاه تو آغوش گرم من

فردا عصای خستگی‌ام شانه‌های تو

(۳) نصیحت همه عالم چو باد در قفس است

به گوش مردم نادان چو آب در غربال

(۴) عزیز دار محبت که خارزار جهان

گرش گلی است همانا محبت است ای دوست

۱۰۶- کدام گزینه درباره آرایه‌های بیت زیر کاملاً درست است؟

هوای ساحل از سر چون حباب پوچ بیرون کن	که چندین کشتی نوح است سرگردان در این دریا
(۱) جناس، تشبیه، ایهام تناسب آزمون وی ای پی	(۲) حس آمیزی، مجاز، کنایه
(۳) مراعات نظیر، تشبیه، جناس همسان	(۴) تضاد، مجاز، کنایه

۱۰۷- مفهوم کدام بیت با بیت زیر تضاد مفهومی دارد؟

زنخدان فرو برد چندی به جیب	که بخشنده روزی فرستد ز غیب
(۱) گرچه کسی بی اجل نخواهد مرد	تو مرو در دهان اژدها
(۲) توکل بر خدایت کن کفایت می‌کند حتماً	اگر خالص شوی با او صدایت می‌کند حتماً
(۳) رزق هر چند بی گمان برسد	شرط عقل است جستن از درها
(۴) ای گم‌کرده ساحل و غرقه به دریای غم	گیر دست به تخته پاره امید

۱۰۸- مفهوم کدام بیت با بیت «حساب کار خود این‌جا کن آسوده دل باش / می‌فکن به روز جزا کار خود را» یکسان است؟

(۱) دل عاشق ز غم روز حساب آسوده است	دانه سوخته فارغ ز دمیدن باشد
(۲) فردای قیامت که حساب همه خواهند	خونین کفنان هیچ حساب از تو نخواهند
(۳) پیش از آن کن حساب خود که تو را	دیگری در حساب گیرد سخت
(۴) نیندیشد ز دیوان قیامت هر که مجنون شد	حسابش پاک باشد هر که فرد باطلی دارد

۱۰۹- مفهوم معادل عبارت زیر به کدام بیت نزدیک‌تر است؟

«اما ایزد رحمت کرد پس از نمودن قدرت.»

(۱) چون خدا خواست کند خلقت نوع بشری	قدرت خویش کند جلوه‌گر هر نظری
(۲) که چون خدای ببندد دری ز حکمت خویش	به روی بنده دو صد در ز فضل بگشاید
(۳) با که کرد از شهریاران و بزرگان جهان	آن کرامت‌ها که ایزد با تو کرد، ای شهریار!
(۴) ناخدا در کشتی ما گر نباشد گو مباش	ما خدا داریم ما را ناخدا در کار نیست

۱۱۰- مفهوم نهایی کدام گزینه با سایر ابیات متفاوت است؟

(۱) صنع خداوند جهان نظم کامل است	نیز به جز جبر ز نظم انتظار نیست
(۲) اگر یک ذره را برگیری از جای	خلل یابد همه عالم سراپای
(۳) و گر توفیق او یک سو نهد پای	نه از تدبیر کار آید نه از رای
(۴) به ترتیبی نهاده وضع عالم	که نی یک موی باشد بیش و نی کم